

det skulde være en Feil, at man allerede i 1869 har sammenkaldt Althinget til denne Sags fornyede Behandling. For det Første var det jo nemlig allerede to Aar siden, at Forfatningsagen først var bleven behandlet oppe paa Island, og dernæst var dens fornyede Behandling i 1869 overensstemmende med Althingets egen Indstilling i 1867, at, hvis Kongen ikke kunde gaae ind paa det Forfatningsudkast, der dengang var blevet udarbejdet deroppe, saa et fra Regeringens Standpunkt udarbejdet nyt Forfatningsudkast maatte blive forelagt for en ny Forsamling. Dette sidste Udtryk var ganske vist tvetydigt; det syntes at være valgt saaledes, at det nærmest maatte fortolkes, som om Sagen ønskedes forelagt for en særegen dertil valgt Forsamling, men denne Opfattelse har Regeringen jo i en lang Aarrække erklæret sig bestemt imod, idet man selvfølgelig maa anerkende Althinget for en fuldgyltig Repræsentation for Island. At det imidlertid ikke vilde kunne have nytter, navnlig efter den nævnte Beslutning fra Althingets Side, naar man overhovedet vilde fremme Sagen, da at forelægge den paany for det samme Althing, det synes dog at være en Selvfølge. Der kan ganske vist, som den ærede Rigsdagsmand yttrede, anføres Grunde, der kunde have ført til at udsætte Sagen i to Aar, og det har han ialfald fuldstændig Ret i, at Udsaldet af Sagen viser, at der ikke vilde være steet nogen Skade, om den saaledes var bleven udsat. Men jeg kan ikke indrømme, at dette vilde have været naturligt. Der var dog virkelig givet, om ikke Althingets Medlemmer saa dog selve Islands Befolkning nogen Tid til at gjøre sig bekendt med Sagens sande og virkelige Stilling. Det, der tilsigtedes opnaaet ved Althingets Opøsning, var jo netop at bringe Befolkningen til Besindelse, at underrette den om, at Regeringen nu havde indtaget en fast Position, som den hverken kunde eller vilde fravige, og derfor at opfordre den til ved de nye Valg at vælge Mænd, som maatte antages at ville komme overens med Regeringen, da det ellers ikke vilde blive til Noget med hele Forfatningsagen. Opøsningens decretet blev udfærdiget den 26de Februar f. A. og kom først paa Foraaret op

til Island, og det har altsaa, antager jeg, været Befolkningen bekendt i lang Tid eller dog i nogen Tid, inden Althingsvalgene foregik. Dette var Alt, hvad der kunde opnaaes i den Mellemtid, som man havde at raade over; paa anden Maade nærmere at oplyse Befolkningen var der ikke Tid til. Men her til kommer jo ogsaa den Omstændighed, at Forfatningsagen nu har været til Behandling allerede i 20 Aar, saa at det vel kunde synes at være paa Tide at faae den afsluttet, hvis der overhovedet var nogen Mulighed derfor, medens der ingen Grund var til at vente, at den skulde blive grundigere undersøgt, efterat man havde ladet Agitationen udbrede sig yderligere endnu i to Aar paa Island. Jeg kan altsaa i ethvert Tilfælde ikke indrømme Berettigelsen af den ærede Taleres Anse over Regeringens Fremgangsmaade, ligesaa lidt som jeg, uden dog derfor at ville gaae dybere ind paa dette Spørgsmaal, kan erkende, at det har været retsfridigt at foretage en Opøsning af Althinget. Ganske vist findes der ikke i Althingsforordningen nogen udtrykkelig Hjemmel for en saadan Opøsning, men jeg maa dog paa den anden Side formene, at Berettigelsen dertil ligger som en nødvendig Forudsætning bagved den hele Institution, naar man vil tænke paa de statsretlige Forhold, som vare tilstede, dengang den blev indført.

Jeg skal slutte med at gjentage, hvad jeg sagde før, at Regeringen ikke skjønner, hvad der skulde kunne opnaaes til virkelig Gavn og Fremme for Sagen ved nu at forelægge for den høie Rigsdag enten det samme eller et lignende Forslag til Lov om Islands forfatningsmæssige Stilling i Riget som det, der sidst forlod Althinget, og jeg kan ikke ansee det for hensigtsmæssigt at søge et saadant udføreligt Lovarbejde tilveiebragt, naar Meningen dermed dog kun skulde være — hvad den ærede Taler ogsaa syntes at forudsætte — at det først skulde træde i Kraft efter en længere Aarrække, naar Islands Forfatningsag kom til Afslutning paa Island.

Lehmann: Jeg har ikke fremsat nogen Paastand om, at der var begaaet noget Retts-